

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 72

25 червня 2021 р.

м. Переяслав

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

25 червня 2021 року

Вип. 72

Збірник наукових праць

Переяслав – 2021

УНИВЕРСИТЕТ ГРИГОРИЯ СКОВОРОДЫ
В ПЕРЕЯСЛАВЕ

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

25 июня 2021 года

Вып. 72

Сборник научных трудов

Переяслав – 2021

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 72. 142 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В.М. – кандидат педагогічних наук

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н.Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій

©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

©Рада молодих учених університету

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. Переяслав, 2021. Вып. 72. 142 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Воловик Л.М. – кандидат географических наук, доцент

Дашкевич Е.В. – кандидат биологических наук, доцент (Беларусь)

Евтушенко Н.Н. – кандидат экономических наук, доцент

Кикоть С.Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)

Носаченко В.Н. – кандидат педагогических наук

Руденко О.В. – кандидат психологических наук, доцент

Садыков А.А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат филологических наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н.Ф. – кандидат философских наук, доцент

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций

©Университет Григория Сковороды
в Переяславе

©Совет молодых ученых университета

СОЦІОЛОГІЯ / СОЦИОЛОГИЯ

УДК 364-786.2-053.2/.6-056.2

Галина Олійник
(Тернопіль, Україна)

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

У статті здійснено аналіз поняття «реабілітація», «медична, психологічна, соціальна, педагогічна, професійна». Розкрито два рівні соціальної реабілітації, перший рівень – державний, регіональний, місцевий, другий рівень – індивідуальної та групової роботи.

Ключові слова: реабілітація, медична реабілітація, психологічна реабілітація, психологічна реабілітація, соціальна реабілітація, педагогічна реабілітація, професійна реабілітація, діти та молодь з особливими потребами.

The article analyzes the concept of "rehabilitation", "medical, psychological, social, pedagogical, professional". Two levels of social rehabilitation are revealed, the first level - state, regional, local, the second level - individual and group work.

Key words: rehabilitation, medical rehabilitation, psychological rehabilitation, psychological rehabilitation, social rehabilitation, pedagogical rehabilitation, vocational rehabilitation, children and youth with special needs.

Упродовж останніх десятиліть в Україні спостерігається тенденція до зростання чисельності дітей та молоді з функціональними обмеженнями внаслідок зниження рівня медичного обслуговування, поширення наркоманії та алкоголізму, підвищення екологічної небезпеки. Соціально-економічна ситуація, що склалася на сучасному етапі розвитку України, кризові явища у сфері економіки і фінансів зумовлюють необхідність посилення соціального захисту дітей з інвалідністю, людей з інвалідністю, визначення пріоритетних напрямів у цій роботі, одним із яких є рання соціальна реабілітація.

Організація соціальної допомоги дітям та молоді, які позбавлені можливості вести повноцінне життя через вади фізичного або психологічного розвитку, потребує, насамперед, зміни ставлення суспільства до дітей та молоді з особливими потребами та проблеми інвалідності в Україні взагалі. Внаслідок обмежень у спілкуванні, самообслуговуванні, пересуванні, контролі за своєю поведінкою розвиток цих дітей залежить від задоволення їхніх потреб іншими людьми, що складає багатогранний процес соціальної реабілітації. Освіта, психолого-педагогічний вплив на особистість є інструментами вирішення однієї з основних проблем у суспільній та державній політиці щодо дітей з інвалідністю – їх соціальної реабілітації, адаптації та інтеграції у суспільство.

Метою статті є: розкрити теоретичні засади реабілітація дітей та молоді з особливими потребами

Про необхідність соціальної реабілітації в Україні почали говорити в середині 90-х років ХХ ст. Соціальна реабілітація в Україні мала яскраво виражений медичний аспект та спрямовувалася переважно на осіб з обмеженими фізичними можливостями, сьогодні спостерігається розвиток саме соціальної складової реабілітаційного процесу. Необхідність соціальної реабілітації окремих груп населення соціальної роботи закріплена в численних міжнародних та вітчизняних нормативно-правових документах. Але проблемним аспектом залишається визначення загального поняття, яке б охоплювало існуючі теоретичні та практичні підходи до соціальної реабілітації.

Основними принципами соціальної реабілітації є: здійснення реабілітаційних заходів на початку виникнення проблеми; неперервність та постійність їх проведення; комплексний

характер реабілітаційних програм; індивідуальний підхід до визначення об'єму, характеру та змісту реабілітаційних заходів.

Диференціюють кілька видів реабілітації, а саме: медичну, психологічну, соціальну, педагогічну, професійну.

В основу медичної реабілітації покладаються заходи лікувально-діагностичного та відновлювального характеру. Це система лікувальних заходів, спрямованих на відновлення порушених чи втрачених функцій організму особи, на виявлення та активізацію компенсаторних можливостей організму з метою забезпечення умов для повернення особи до нормальної життєдіяльності, на профілактику ускладнень і рецидивів захворювання; спеціалізований етап відновлювального лікування.

Психологічна реабілітація – це система заходів, спрямованих на відновлення, корекцію психологічних функцій, якостей, властивостей особи, створення сприятливих умов для розвитку й утвердження особистості. Найбільш адекватно цілям психологічної реабілітації служить психотерапія, яка може здійснюватись як в індивідуальній, так і груповій формах.

Педагогічна реабілітація передбачає, насамперед, комплекс педагогічних заходів, спрямованих на відновлення (компенсацію) порушених функцій організму особистості (зокрема, в осіб з особливими потребами, відновлення навичок самообслуговування і навчання).

Професійна реабілітація орієнтована на повернення до трудової діяльності. Професійна реабілітація передбачає відновлення понижених або втрачених професійних функцій, відбір професії і адаптацію до неї особи з інвалідністю, у тому числі дитини, відновлення її трудової діяльності за старою або новою професією.

Соціальна реабілітація – комплекс заходів, спрямованих на якнайшвидше і найповніше відновлення прав людини, соціального статусу, здоров'я, і дієздатності [2, с. 369]. Соціальна реабілітація спрямовується на відновлення соціального досвіду і встановлення соціальних зв'язків, норм поведінки, спілкування, емоційної стабільності, активного соціального життя, поновлення соціального статусу, інтеграцію у відкритий соціум, розширення і поглиблення соціальних контактів. Це процес відновлення здатності людини до життєдіяльності у соціальному середовищі, а також самого соціального середовища і умов життєдіяльності людини, які були обмежені чи порушені з певних причин [3, с. 169].

Соціальна реабілітація націлена на сприяння позитивним змінам у житті індивіда чи соціальної групи. Як технологія соціальної роботи соціальна реабілітація проводиться завдяки законодавству і сформованим підходам у практиці роботи соціальних служб: реалізація програм і проектів, діяльність реабілітаційних центрів, реабілітація як система підтримки найбільш соціально уразливих верств населення. З настанням інвалідності для людини починається новий етап життя: виникають бар'єри на шляху здійснення найважливіших соціальних і життєвих потреб, змінюється суспільний статус особистості, порушується сформована система соціальних контактів, деформуються звичні життєві стереотипи [2, с. 65].

Виділяється два рівні соціальної реабілітації:

1. Державний, регіональний, місцевий рівні.
2. Рівень індивідуальної та групової роботи.

На державному, регіональному і місцевому рівнях соціальної реабілітації будується система організаційних, правових, економічних інформаційних та освітніх заходів, що впроваджуються органами влади. Заходи передбачають створення і функціонування системи реабілітаційних соціальних служб різної відомчої підпорядкованості та різних форм власності.

На державному, регіональному та місцевому рівнях здійснюються такі дії:

- 1) створення законодавчої бази, що забезпечує правове поле реабілітаційної діяльності;
- 2) визначення напрямів підготовки фахівців (соціальних працівників, соціальних педагогів, реабілітологів, психологів), які забезпечують діяльність реабілітаційних соціальних служб і установ;

- 3) створення економічних умов для підприємницької та комерційної діяльності в галузі реабілітації;
- 4) розробка положень про порядок надання реабілітаційних послуг різним категоріям громадян;
- 5) координація діяльності системи реабілітаційних соціальних служб різної відомчої підпорядкованості та різних форм власності;
- 6) надання приміщень для організації і функціонування реабілітаційних соціальних закладів і т.д.

На рівні індивідуальної та групової соціальної реабілітаційної роботи соціальні служби застосовують технології відновлення втрачених або набуття об'єктами реабілітації навичок і вмій виконання соціальних функцій і ролей, формування необхідних соціальних відносин.

Висновки. Аналіз теоретичного наукового доробку щодо сутності реабілітаційного процесу та практики соціальної реабілітації показав, що між ними існує тісний взаємозв'язок. Зокрема, теорія пояснює проблему та вказує на результат, якого потрібно досягти, а практика визначає, яким чином це можна зробити за існуючих суспільних умов. Теоретичні концепції розширюють можливості практичної соціальної роботи з окремими групами клієнтів, даючи для цього теоретичне обґрунтування проблеми, особливостей соціальної групи тощо. Хоча існують і певні розбіжності: теоретики, наприклад, більше схильються до визначення індивідуального аспекту, наголошують на взаємодії окремої особи та суспільства, а практика показує значимість суспільних змін, як готовність соціальних інститутів до інтеграції реабілітованих осіб, відновлення соціального статусу особистості, зміну існуючих суспільних цінностей тощо. Але, безумовно, лише поєднання теоретичних та практичних підходів може дати цілісне уявлення про соціальну реабілітацію, її основні складові та поняття.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Все про соціальну роботу: Навчальний енциклопедичний словник-довідник / За наук. ред. д.с.н., проф. В. М. Пічі. Вид. 2-ге, виправлене, перероблене та доповнене. Львів : «Новий світ 2000», 2013. 616 с.
2. Дитинство в Україні: права, гарантії, захист. Збірник документів : Ч. 2. Київ : АТ Видавництво «Столиця», 1998. С. 63-66.
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. І. Д. Зверевої. Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с.

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ / БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

- Андрей Хоченков, Игорь Котович, Оксана Позывайло, Екатерина Юрченко*
ПИЩЕВОЕ ПОВЕДЕНИЕ СОВРЕМЕННОЙ УЧАЩЕЙСЯ МОЛОДЕЖИ 5

ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ / ГЕОГРАФИЯ И ГЕОЛОГИЯ

- Лариса Хомич, Марія Коваль*
НАПРЯМКИ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ МІСТ 8

ЕКОЛОГІЯ / ЭКОЛОГИЯ

- Валентина Шлапацька, Сергій Макаренко, Юлія Макаренко*
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДОВО-ЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ У ПРИВАТНОМУ СЕКТОРІ 11

- Daria Yadrova, Kseniia Kugai*
THE GREENHOUSE EFFECT. ITS CAUSES AND CONSEQUENCES 12

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ / ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ

- Володимир Малєєв, Анастасія Голова*
ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ 16

- Лилиана Мардарь, Оксана Беда, Сергей Драгуца*
UTILIZAREA CARDURILOR ÎN SISTEMUL BANCAR AL REPUBLICII MOLDOVA 18

ЕКОНОМІКА / ЭКОНОМИКА

- Muhammed Abishov, Ikham Nuranov, Makhmud Kadirbergenov, Islam Abdullaev*
CONCEPT OF INVESTMENT ENVIRONMENT: RELATIONS BETWEEN GOVERNMENT AGENCIES AND PRIVATE INVESTORS 23

- Асылхан Жаксыбергенев, Ясмин Ли*
ИНОСТРАННЫЕ БАНКИ И ИНВЕСТИЦИИ:
ЮЖНАЯ КОРЕЯ И РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН 25

- Алма Темирбекова*
ИСЛАМСКИЙ БАНКИНГ В КАЗАХСТАНЕ 28

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ / МЕНЕДЖМЕНТ И МАРКЕТИНГ

- Оксана Беда, Лилиана Мардарь, Сергей Драгуца*
SFERA DECIZIILOR DE FORMARE A PROFITULUI NET ŞI EFECTELE
DECIZIILOR DE DISTRIBUIRE A LUI 31

- Сергей Драгуца, Оксана Беда, Лилиана Мардарь*
АНАЛИЗ И УПРАВЛЕНИЕ ВАЛЮТНЫМИ ОПЕРАЦИЯМИ И ВАЛЮТНЫМ
РИСКОМ В КБ «МОЛДОВА АГРОИНДБАНК» АО 34

СОЦІОЛОГІЯ / СОЦИОЛОГИЯ

- Галина Олійник*
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ 39

ІСТОРІЧНІ НАУКИ / ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

- Наталя Калька, Людмила Радченко*
КОНЦЕПЦІЯ НОРВЕЗЬКОЇ ОСВІТИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ЇЇ МЕТОДІВ
У РАМКАХ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ ТА УНІВЕРСИТЕТІВ 42

ЮРИДИЧНІ НАУКИ / ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ

- Назым Алиева, Лаззат Адилбекова*
ЗАЩИТА ПРАВ БЕРЕМЕННЫХ ЖЕНЩИН В СООТВЕТСТВИИ
С ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВОМ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН 44

- Nazym Aliyeva, Lazzat Adilbekova*
KEY ASPECTS OF THE CODE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
'ON SUBSOIL AND SUBSOIL USE' 46